

Karapara Aklanmasının Önlenmesine Dair Avrupa Topluluğu Konseyi Direktifi (91/308)

Madde 1.

Direktifteki:

- “kredi kurumu”, 77/78/EEC* sayılı Direktifin 1.maddesinin ilk satırında tanımlandığı ve 89/646/EEC sayılı Direktifle değiştirildiği üzere; sözkonusu maddenin üçüncü satırında belirtilen ve merkezi Topluluk dışında bulunan kredi kurumlarının Topluluk içinde yerleşik şubeleri anlamına gelmektedir.
- “mali kurum”, asli faaliyeti 89/646/EEC sayılı Direktifin eki listenin 2-12 ve 14. sayılarında kapsanan işlemlerden birini veya birkaçını yürüten kredi kurumu dışındaki teşebbüs veya son olarak 90/619/EEC sayılı Direktifle değiştirilen 79/267/EEC sayılı Direktife göre izin verilmiş ve bu Direktifte kapsanan faaliyetleri yürüten sigorta şirkettir; bu tanım merkezi Topluluk dışındaki şubeleri de kapsamaktadır.
- “para aklama”, bilerek ve isteyerek işlendiğinde aşağıdaki anlamlara gelmektedir:
- ceza gerektiren bir faaliyet veya bu tür bir faaliyete iştirak sonucu elde edildiği bilinen bir malvarlığının yasadışı kaynağını gizlemek veya bu türden bir faaliyete katılan bir kişinin bunun yasal sonuçlarından kaçınması için yardımcı olmak amacıyla bu malvarlığını transfer etmek veya başka bir mala dönüştürmek,
- malvarlığının mülkiyetini, gerçek niteliğini, kaynağını, yerini, tasarruf hakkını, hareketini veya bu malvarlığına ilişkin hakları, bu malvarlığının ceza gerektiren bir faaliyet veya bu faaliyete yardımcı diğer bir faaliyet sonucu elde edildiğini bilerek saklamak veya gerçeğinden farklı göstermek,
- malvarlığının iktisabı sırasında onun ceza gerektiren bir faaliyet veya bu faaliyete yardımcı diğer bir faaliyet sonucu elde edildiğini bilerek mülkiyetini ya da zilyetliğini almak veya kullanmak,
- yukarıdaki paragraflarda bahsedilen faaliyetlere ya da faaliyet girişimlerine katılmak, bu faaliyetleri kolaylaştırmak, teşvik etmek ve tavsiyede bulunmak.

Yukarıda bahsedilen faaliyetlere ilişkin bir unsur olarak gerek duyulan bilgi, niyet ya da amaç için gerçek olgusal durumlardan anlam çıkarılabilir.

Aklanacak malı yaratan faaliyetler diğer bir ülke sınırı içinde veya üçüncü bir ülkede yapılmış olsa dahi para aklama yukarıdaki şekilde telakki edilecektir.

- “mal”, mütemmim cüz olsun veya olmasın, taşır veya taşınmaz, maddi veya gayrimaddi her türlü varlık ile bu varlıklar üzerindeki hak ve menfaatleri kanıtlayan yasal belge ve araçlardır.

- “ceza gerektiren suç”, Viyana Konvansiyonunun 3.maddesinin (1) (a) altparagrafında belirtilen suçlar ile bu Direktifin amacına uygun olarak her üye ülke tarafından belirlenen diğer ceza gerektiren suçlardır.
- “yetkili otoriteler”, kanun ve yönetmeliklerle kredi kurumlarını ve mali kurumları denetlemeye yetkili kılınan ulusal otoritelerdir.

Madde 2.

Üye ülkeler para aklamamanın yasaklanmasını Direktifte tanımlandığı şekilde temin etmelidir.

Madde 3.

- 1- Üye ülkeler, kredi kurumlarının ve mali kurumların müşterileriyle iş ilişkisine girerken, özellikle hesap açılırken ve kiralık kasa hizmeti verirken, kanıtlara yardımcı olması amacıyla müşterilerinin kimliğini tespit etmelerini sağlamalıdır.
- 2- Kimlik tespiti şartı, paragraf (1)'de belirtilen işlemler dışında, bir defada ya da bağlantılı olduğu anlaşılan birkaç defada yapılan 15.000 ECU tutarındaki ve üstündeki işlemlere uygulanmalıdır. İşlemin yapıldığı sırada toplam miktar bilinmiyorsa, toplam tutar bildirilir bildirilmez tutarın yukarıda belirtilen limite ulaştığı belirlenerek ilgili kurum tarafından kimlik tespitine girilmelidir.
- 3- Sigorta şirketleri tarafından hazırlanan sigorta poliçelerinde bir yıl içinde ödenecek dönemsel prim miktarı ya da miktarları 1000 ECU'yü aşmıyorsa veya tek bir prim 2500 ECU tutarında veya daha az tutarda ödenirse kimlik tespitine gerek yoktur. Eğer bir yılda ödenecek dönemsel prim miktarı ya da miktarları 1000 ECU'yü aşacak şekilde artırılsa, kimlik tespiti yapılmalıdır.
- 4- İş sözleşmesi veya sigortalının işinden dolayı sosyal güvenlik ödemeleri hususundaki sigorta poliçeleri için eğer bu poliçenin hitamına ilişkin hüküm yoksa ve kredi için menkul kıymet olarak kullanılmazsa üye ülkeler kimlik tespitinin zorunlu olmadığını belirtebilirler.
- 5- Müşterinin kendi adına hareket etmediğine dair şüphe varsa ya da kendi adına hareket etmediği biliniyorsa, kredi ve finans kurumları, bu müşterinin adına hareket ettiği gerçek şahsın kimliğini saptamaya yarayacak bilgileri edinmek amacıyla gerekli önlemleri almalıdır.
- 6- Kredi ve finans kurumları, para aklamaya dair şüphe varsa, işlem miktarı yukarıda belirtilen miktardan düşük dahi olsa kimlik tespiti yapılmalıdır.
- 7- Kredi ve finans kurumları, eğer müşteri bu Direktifte kapsanan kredi ve finans kurumlarından ise kimlik tespiti yapmak zorunda değildir.
- 8- Üye devletler 3. ve 4.paragrafta belirtilen işlemlere ilişkin olarak, bu işleme ait ödemenin müşteri adına bu Direktif hükümlerine tabi bir kredi kurumunda açılmış bir hesaba borç yazılarak yapıldığının tespiti halinde 1.paragraf hükmüne uygun olarak kimlik tespitinin yapılmasını sağlayabilirler.

Madde 4.

Üye Ülkeler kredi ve finans kurumlarının aşağıdakileri, para aklamaya ilişkin soruşturmalarda kanıt olarak kullanmak amacıyla muhafaza etmelerini sağlamalıdır.

- kimlik tespiti durumunda, sağlanan kanıtın bir örneği ya da kaynaklar, müşteriyle ilişki sona erdikten sonra en az beş yıl süreyle saklanmalıdır.
- işlemlerle ilgili olarak, uygulanan ulusal mevzuata göre mahkeme tutanaklarına geçebilecek orijinal belge ve örneklerden oluşan kayıt ve destekleyici kanıtlar işlemin ifasından itibaren en az beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Madde 5.

Üye Ülkeler kredi ve finans kurumlarının, mahiyetinden ötürü para aklama ile ilişkili gözükten işlemleri dikkatle incelemelerini temin etmelidir.

Madde 6.

Üye Ülkeler, kredi ve finans kurumları ile çalışanlarının ve yöneticilerinin;

- para aklamanın göstergesi olabilecek herhangi bir olaydan haberdar ederek,
- uygulanan mevzuatla tesis edilen yönteme göre tüm gerekli bilgileri talep üzerine vererek,

para aklama ile mücadeleden sorumlu otoritelerle tam bir işbirliği içinde bulunmalarını sağlamalıdır.

İlk paragrafta sözü geçen bilgiler, bilgiyi veren kurumun bulunduğu bölgedeki Üye Devlet yetkililerine iletilmelidir. Bilgiyi, madde 11(1)'de belirtildiği şekilde, kredi ve finans kurumlarının tayin ettiği kişi veya kişiler vermelidir.

Otoritelere sağlanan bilgiler ancak para aklama ile mücadelede kullanılabilir. Bununla birlikte, Üye Ülkeler bu tür bilgilerin diğer amaçlarla da kullanılabilmesini sağlayabilirler.

Madde 7.

Üye Ülkeler, kredi ve finans kurumlarının para aklamayla ilgili olduğunu bildikleri ya da şüphelendikleri işlemlerden, Madde 6'da belirtilen yetkililere bildirene kadar kaçınmalarını sağlamalıdır. Bu otoriteler, ulusal mevzuatta belirlenen şartlar altında, işlemlerin durdurulmasına dair talimat verebilirler. Bu tür işlemlerin para aklama ile ilgili olduğundan şüpheleniliyorsa ve bu durumdan kaçınmak mümkün değilse veya bu işlemde yararlananların izlenmesine yönelik çabaları boşa çıkaracaksa, ilgili kurumlar otoritelere işlemin hemen ardından haber vermelidirler.

Madde 8.

Kredi ve finans kurumları ile yönetici ve çalışanları ilgili müşterilerine veya üçüncü şahıslara, Madde 6 ve 7'ye uygun olarak otoritelere bilgi verildiğini veya para aklama ile ilgili soruşturma yürütüldüğünü bildirmemelidirler.

Madde 9.

Kredi ve finans kurumlarının çalışanları ve yöneticileri tarafından para aklama ile mücadeleden sorumlu otoritelere iyiniyetle Madde 6 ve 7'de değinilen bilgilerin verilmesi, mukavele veya yasaklarla getirilen sır saklama yükümlülüğünün ihlali anlamına gelmeyecektir ve kredi ve finans kurumları ile çalışanları ve yöneticilerini herhangi bir yükümlülük altında bırakmayacaktır.

Madde 10.

Üye Ülkeler, kredi ve finans kurumlarında yetkililer tarafından yürütülen denetimler sırasında, para aklamaya dair kanıt teşkil edecek fiil ortaya çıktığında bu durumdan para aklama ile mücadeleden sorumlu otoriteleri haberdar etmelidirler.

Madde 11.

Üye Ülkeler, kredi ve finans kurumlarının;

1- İç kontrol yöntemlerini ve para aklama ile ilgili işlemleri engellemek için haberleşme sistemlerini tesis etmelerini,

2- Çalışanlarının bu direktifteki hükümlerden haberdar olmalarını sağlayacak uygun önlemler almalarını

sağlamalıdır. Bu önlemler çalışanların para aklama ile ilgili işlemleri ayırtdebilmelerini sağlayacak özel eğitim programlarına katılmaları ve bu gibi durumlarda ne yapacaklarını öğrenmelerini de kapsamalıdır.

Madde 12.

Üye ülkeler, bu direktif hükümlerinin, Madde 1'de değinilen kredi ve finans kurumları dışında olup para aklama amacıyla kullanılma ihtimali bulunan faaliyetleri yürüten teşebbüslere de tamamen veya kısmen uygulanmasını sağlamalıdır.

Madde 13.

1- Komisyonun himayesinde bir irtibat komitesi (bundan böyle "Komite" olarak geçecektir) kurulacaktır. İşlevleri ise aşağıdakiler olacaktır:

- a. Anlaşmanın 169. ve 170. Maddelerini ihlal etmeden, bu direktifin uygulanmasını kolaylaştırmak,

- b. Üye ülkeler arasındaki görüş alışverişini kolaylaştırmak,
- c. Direktifte herhangi bir değişiklik ya da ek yapılmasına gerek olduğunda Komisyona tavsiyede bulunmak,
- d. Bir üye ülkede para aklama amacıyla kullanılmış olan işletmelerin Madde 2 kapsamına eklenmesinin gerekip gerekmeyeceğini incelemek.

2- Para aklama ile ilgili ferdi olaylar karşısında yetkili otoritelerce alınacak kararları değerlendirmek Komitenin görevi olmayacaktır.

3- Komite üye ülkelerce atanan kişilerden ve Komisyon temsilcilerinden oluşacaktır. Sekreteryaya Komisyon tarafından temin edilecek, başkanı ise Komisyon temsilcilerinden biri olacaktır.

Madde 14.

Her üye ülke bu direktifin tüm hükümlerinin tamamen uygulanmasını sağlayacak gerekli önlemleri almalı ve bu Direktife uygun olarak alınan tedbirlerin ihlalinde uygulanacak cezai yaptırımları belirlemelidir.

Madde 15.

Üye ülkeler para aklanmasını önlemek amacıyla bu Direktifte kapsanan alanda daha sıkı tedbirler yürürlüğe koyabilir veya muhafaza edebilir.

Madde 16.

Üye ülkeler bu direktifle ilgili kanun, yönetmelik ve idari kararları en geç 1 Ocak 1993'e kadar yürürlüğe koymalıdır.

Üye ülkeler bu direktif kapsamında düzenlenen ulusal mevzuatın ana hükümlerini Komisyona bildireceklerdir.

Madde 17.

1 Ocak 1993'ten bir yıl sonra gerekli olursa, Komisyon en az üç yıl arayla bu Direktifin uygulanmasına dair rapor hazırlayacak ve bunu Konsey ile Avrupa Parlamentosuna sunacaktır.

* Bu Direktife göre kredi kurumları, "kamudan mevduat ve sair fonlar toplayan ve kendi hesabına kredi veren teşebbüslerdir.

